

«Рауан»бөбекжай бақшасы

Ұйымдастырылған оқу қызмет
«Қазақ халқының ою-өрнектері»

Ересек «Нұршуақ»тобы

Тәрбиеші: Джумагазиева Г.Қ

2022 жыл

Бөлімі:Қатынас
ҰОҚ: Сөйлеуді дамыту

Мақсаты: Балаларды халық мәдениетімен , қазақ халқының әдет-ғұрыптарымен, қол өнерімен танысады: балалардың тілдері дамиды;ою - өрнектерді дұрыс таниды атауларын біледі.

Сөздік жұмыс: Ою - өрнек: кошқармүйіз,түйтабан, итқұйрық,күс тұмсық

Ресурстар: Слайд, ұлттық ою – өрнектер.

Күтілген нәтиже

Нені білу керек:Ою-өрнектердің атауларын.

Игеру керек:Ұлттық құндылықты бағалауға, құрметтеуге.

Үйрену керек: Дәстүрді, өнерді сүйуге, құрметтеуді.

Балалар шеңбер бойымен тұрады.

Шаттық шеңбер: Біз балдырған тең басқан,
Дос құшағын кең ашқан;
Тыныш болсын Отаным
Аман болсын достарым.

-Балалар, қазір бізде жылдың қай мезгілі? -Көктем мезгілі екенің қайдан білдіңдер? –Көктем мезгілінде неше ай бар? -Көктем айларының атаулары қалай аталады? -Иә, дұрыс жауап бердіңдер.

Балалар, бізге қонақ келіп отыр, бұл Айсұлу атты қуыршақ. Қуыршақтың үстіндегі киіміне назар аударайықшы. Киімдерімен таныстырып атап өтеді. -Менім соңымнан қайталап айтамыз танысамыз. Сәукеле, қамзол, көйлек, ою-өрнектер. - Айсұлудың киімдері өте әдемі екен. -Неге әдемі екенің білесіңдер ме? -Өйткені Айсұлудың киімі ою-өрнектермен безендірілген. Ою-өрнектер киімдерге ерекше әдемілік, сәндік береді.

Сонымен қатар осы ою-өрнектер арқылы, біз бұл киімдер Қазақ халықының ұлттық киімі екенің біле аламыз. Айсұлу бізге бос қол келмепті. Айсұлу біз үшін керемет, әдемі суреттерді әкеліпті. Бірақ ең алдымен мен сендерге жұмбақ жасырамын.

Ал сендер маған жұмбақтың шешімін айту керексіңдер.

Тәрбиеші жұмбақтарын жасыра бастайды:

Жұмбақтар Киелі бір жануар

Үстінде екі тауы бар (түйе)

-Дұрыс, (Слайдты көрсетеді) мына ою «түйетабан»- деп аталады.Түйетабан оюы түйенің басқан ізіндегі қос табанына ұқсағасын осындай атқа ие болды.

Сондай ақ «Өркеш» деген ою -өрнегі де бар. –Ал «өркеш»- деп біз түйенің арқасындағы таушығын айтамыз.

Келесі жұмбақ тындаймыз.

Кішкентай ғана бойы бар

Аударып киген тоны бар (қой)

-Дұрыс, мына сурет не нәрсеге ұқсайды?

-Қошқардың мүйізіне ұқсайды. Бұл ою «қошқармүйіз»- деп аталады.

«Қошқармүйіз» өте көне ою болып табылады.

Келесі жұмбақ.

Айна қараймын,

шашымды тараймын (тарақ)

Дұрыс айтасындар ол тарақ адамдардың жиі қолданатын зат.

-Бұл ою-өрнек тарақтың тістеріне өте ұқсайды. Сондықтан да ол «тарақ» оюы деп аталады.

Келесі жұмбақ.

Адамға серік

Күзетке берік (ит, күшік)

-Осы өрнек күшіктін құйрығына ұқсайды, сол себептен «Итқұйрық» деп аталады.

Балалар, біз оюлардың атауларымен таныстық. Біздің апа әжелер осы ою-

өрнектерді қол шеберлікте қолданған. Осы оюларды киімдерге, алашаларға, киіз үйне басып, тігіп салған

Сергіту сәті

Аққу болып ұшамыз,

Көлге келіп қонамыз.

Көлдің бетін құшамыз,

Қайта самғап ұшамыз.

Ұшып, ұшып аламыз,

Орымызғы барамыз

. -Балалар, біз жаңа осындай әдемі ою-өрнектерді киімдерден, ыдыстардан көре аламыз дедік. Сондай ақ кілем, алашадан көре аламыз деп айттым. Алаша, кілем, орамалда да біз мынадай ою-өрнектерді кездестіреміз. (Слайд арқылы көрсетіп таныстырады), атауларын айтып отырады. Олар: өсімдіктерге тәрізді «Гүл» ою-өрнегі. "Гүл" өрнегімен орамалдарды әшекейлейді. Сондай ақ «су толқыны» ұқсайтын мынадай ою-өрнектер болады. Олар: «Толқын» «Балдақ» оюлары. Кәнекей қайталап айтайықшы. -Гүл. - Балдақ. Балалар, қайталайды.

Мінекей осындай әдемі суреттермен бізді Айсұлу қуыршағымыз таныстырып шықты. Енді Айсұлудың бізге деген шағын көрмесі бар екен, сол көрмеге назар аударайық. Тәрбиеші көрмеге барып таныстырып балаларға ұстатып көрседі. Сұрақтар қояды: -Тақия. Ол не, не үшін керек, кімдерге арналған, оны кімдер киеді? Бұл не? Киіз, және кигіз үйді көріп, оюын сипаттайды. -Қалта. Ол не үшін керек, оның әр түрлі болатының айтады. -Мінекей балалар, көрмеде біз қол өнері ою-өрнектерді және жапсырмаларын көріп отырмыз.

Д/о ойын «Оюлардан сырмақ құрастыр» атты ойын.

Айсұлу осы көрмеге, бізден көмек сұрап отыр. Ол үшін біз «Қошқар мүйіз» оюын жасап берейік

Рефлексия:

Балаларға ашық сұрақтар қойылады

- Балалар, біз бүгін немен таныстық?
- Дұрыс ою-өрнектермен таныстық.
- Қандай ою-өрнектерді біз білеміз, кәнекей атап өтейікші?
- Ою-өрнектермен нені безендіріп әдемілейді? -Ою-өрнектер біздің киімдерімізге қандай ерекшелік береді, Ою өрнектер -Қошқармүйіз, Түйетабан, Ит құйрық, құстұмсық

